

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru memorabile pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălămate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe
trimestrul Octombrie-Decembrie al anului 1884, cu pre-
țul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea
foaiei.

Banii de prenumerățiune se trimit mai cu înlesnire
pelângă asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-
Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde
se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se
fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror
abonament se sfîrșese cu ultima Septembrie 1884, ași
înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie
espeditura silită a sista, sau a întârzia cu espedarea
foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei
fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 13/25 Septembrie 1884.

Nici odată poate nu s'a făcut mai mult abus de
noțiunea patrie ca și în zilele noastre. „Patria mai pe
sus de toate,” acesta era signalul politic înainte cu
vre-o 5 ani. Se lucra pe atunci pentru fericirea
patriei pe căi și cu mijloace, cari la nici un cas nu
puteau produce fericire și bunăstare în patrie.

Trecem peste un scurt period de 5 ani și ne
oprim la stadiul de aji.

Nimenea nu mai vorbește astăzi de patrie. In
locul ei au pășit noțiunea statul ungar — a ma-
gyar állam, umbrat de noțiunea „idea de stat un-
guresc” — magyar állam eszme. Pentru aceste se
fac astăzi toate câte se fac, și multe se fac în ziua
de astăzi pentru aceste două noțiuni — produse
ale fantasiei politicilor unguri.

Ne-am născut aici pe aceste locuri scumpe ini-
mei noastre, și voim se trăim aici între ori și ce
impregiurări. E bine se o accentuăm — între ori
și ce impregiurări — căci așa mai bine ne vor pri-
cepe oamenii în pretensiunile noastre, și în manife-
stațiunea noastră ca element de ordine în stat.

Așa dară: Sîntem de aici și voim se rămă-
nem aici.

Tendența noastră este prosperarea patriei. Dăm
tot ce avem mai bun în noi pentru ajungerea ace-
stui scop, căci prosperarea patriei este fericirea tu-
turor popoarelor conlocuitoare fără deosebire de na-
ționalitate și confesiune.

Până se mai legau oamenii de noțiunea „patrie”
în acțiunile noastre aveam cel puțin noțiunea comună.
Sciam ce este patria, și lucrăm cu tendența de a
promova prosperarea ei.

Opiniunea publică maghiară ca și acuma a ur-
mărit tendențe separatistice dănuoase patriei. Pre
de o parte grămădea cu toate beneficiile Statului
pe națiunea genetică maghiară, și nouă ne pune
fel de fel de pedeci, zădărnind năsuințele noastre
spre progres.

Deosebirea între noi și maghiari era mare. Ei
se folosiau de toate beneficiile statului spre a pro-
gresă numai ei, și cu aceasta neindestuliți, puneau
pedeci năsuințelor noastre spre progres.

În capul lor s'a fost format fidea ideii, că ei
sînt patrie, și patria fiind ei, lucrau în direcțiunea
aceasta sacrificând totul, căci: patria mai pre sus de
toate.

Resultatul lucrării lor era: slăbirea patriei.
În socoteala majorității cetățenilor se lucra pentru
prosperarea națiunii genetice maghiare, și imensa
majoritate a cetățenilor era osendită la stagnare,
— ca se nu dăcem regress.

Noi, cari sîntem de aici, și voim să trăim aici,
aveam în vedere dezvoltarea istorică a statului no-

stru, luptam pentru posibila noastră înaintare, și
domolirea curentului nebunatic al fraților maghiari.

Noi conservativi în ale noastre, avînd pe par-
tea noastră adevărul, dreptatea, dezvoltarea istorică
a ungariei și în inimă progresarea patriei comune;
ei fugind după iluziuni și visuri deșerte, cari ne
prăvălesc patria în prăpastie.

Soartea a voit ca fie-care din noi să-și urmeze
calea.

Frații unguri, din iluziuni, în iluziuni, au ajuns la
stadiul de nebunie politică de aji. Patria de odinioară
a avansat la ideea de stat maghiar, umbrită de intere-
sele speciale ale maghiarismului din părțile arde-
lene. Ideia de stat maghiar — pe unguresce: ma-
gyar állam eszme, este idolul căruia se gorfesce tot
ce are nefericita noastră patrie.

Sîntem striviți în administrație, din grația ideii
de stat unguresc, batjocoriți în justiție, din grația
ideii de stat unguresc, instrucțiunea noastră publică
este spine în ochii fraților maghiari tot în lauda
ideii de stat unguresc, și călcarea legii întărite de
monarch este gertfă pe altariul ideii de stat ungu-
resc, dacă prin ea sîntem loviți noi, cari sîntem de
aici și voim se și trăim aici.

Dacă facem socoteala, ajungem la rezultatul,
că frații maghiari au făcut mari progrese în di-
recțiunea urmărită de ei. Au subjugat toate popoa-
rele din patrie, au călcat în picioare legile aduse
de ei, și au atras asupra-și ura naționalităților de
aici și au sdruncinat până în temelie statul.

Toate acestea de dragul ideii de stat unguresc.
Precând mesteșugesc ei la dărămarea statului, noi
românii, ca element de ordine, deocamdată striviți
la pătate, lucrăm din toate puterile noastre pentru
îndreptarea celor rătașiți. Ne-am păstrat tactul,
moderațiunea și înțelepciunea proprie neamului no-
stru, și-am strigat celor îmbetați de ideii ficse și
utopii: destul, îndreptătiv.

Din partea celor nesocotiți am fost declarați
de agitatori naționali, esaltați, iridentiști, și acuma
ni se pun în vedere măsuri energice.

Se fim reali. În ceialaltă jumătate a monarchiei
s'a suspendat instituțiunea juriului, și aceasta s'a
văduț de necesariă spre a salva statul de uneltirile
anarhistilor.

La noi se va suspenda juriul spre a salva sta-
tul de agitațiunea noastră.

Bine se ni-o notăm aceasta. Apărarea noastră
națională este pusă pe o treaptă cu uneltirile anar-
chistice din Austria.

Se revoaltă în noi sângele, însă răbdăm noi în-
șine și răbdare predicăm la poporul nostru.

Avem convingerea că noi sîntem cari promo-
văm adevăratele interese a le patriei, și o recunoas-
cem că nu pe ogașia ideii de stat unguresc, după
cum se manifestează ea în viața publică a Ungariei
deocamdată.

Avem pe partea noastră adevărul, dreptatea și
dezvoltarea istorică a statului unguresc.

Avem martoră istoria, că asemenea curente bol-
năvicioase nu se pot susține mult timp.

Recunoascem că cușitul a ajuns la os, și nu
scim cât timp vom mai putea ținea în frâu elemen-
tele, cari pareni-se cu sistemă sînt provocate de
cătră presa maghiară. Când vor ajunge ele la su-
prafață, va fi zadarnică înțelepciunea celor ce vor
mai avea curagiul se predice îndreptarea rēului.

Se nu ne amăgim. Presa maghiară unisono
tăbăresce asupra noastră, și cu însinuări mărșave
agitează contra noastră opiniunea publică maghiară.
Aceasta este merit patriotic și detorință patriotică.

Presă română se apăra unisono, și apărarea
se timbrează de agitațiune, contra căreia trebuie se
apăram statul prin temnițe și furci.

Una și bună. A trecut timpul escamotărilor.
Ne cunoascem foarte bine, și tocmai aceasta ne im-
pune sinceritate frățească.

Primim lupta după cum ni se prezintă. Noi
vom lupta cu demnitatea de până acuma până când
va mai fi posibilă lupta onestă cu condeul.

Nu va mai fi posibilă aceasta, ce va mai urma
Dumnezeu scie, se sperăm înse zile mai bune, căci
de multe ori și speranța nutresce.

Revista politică.

În România se vorbește despre noue schimbări
în ministeriu. Scim deja că mai mulți reprezentanți
ai României s'au retras dela posturile lor. Așa dl
Carp din Viena, Crețulescu din Petropole, Ferekide
din Paris și Văcărescu din Bruxella. Se vorbește
că va mai veni în vacanță postul de ambasador și
în Roma.

În legătură cu aceste demisiuni se vorbește de
întrarea domnului Cogălniceanu în cabinet. Tot ase-
menea veste circulează și despre domnul Maiorescu.

Diarele române dau aceste sciri sub toată re-
serva, și tot așa facem și noi.

Este greu omului a se orienta cu privire la po-
litica internă din România. Diarele opoziționale
în fie-care și ne aduc fel de fel de sciri cu dife-
rite combinațiuni, cele guvernamentale nu ne aduc
aproape nimic.

Mai importantă decât aceste versiuni este că-
lătoria fiitorului nostru împărat la Sinaia spre a
petrece câteva zile ca oaspe la regele României.
Alteța Sa va merge însoțit de augusta sa soție.

Raportul amical dintre România și statul nostru
se va întări încă prin petrecerea moștenitoriului
de tron al nostru în regatul vecin, de care noi
prelângă simțimintele de amicitie sîntem legați prin
legăturile de sânge.

Nu mai e secret că suferințele noastre în sta-
rea de confuzie politică de aji cresc, respective au
crescut paralel cu gradul de înălțare al statului ro-
mân. Era o vreme, când mare amărăciune domnia
la noi față cu dezvoltarea repede și sănătoasă a
României. Amărăciunea a crescut din ținuta poli-
tică a României în cestiunea Dunărei. Pre atunci
insultele ce ni se făceau în formă erau justificate.

Se vorbește că în timpul mai recent s'a făcut
mare apropiere între România și Austro-Ungaria.
Petrecerea fiitorului nostru monarch la regele Carol
ne întărește în această credință a noastră. Astfel
stînd lucrul vom putea dară spera o nouă fasă în
politica internă a Ungariei?

După vederile noastre politica esternă nu mai
poate da nutriment urei nedumerite și prigonirilor
cărora sîntem espuși în statul nostru. Ținuta no-
astră ca cetățeni ai statului mai puțin îndreptătesce
pre frații unguri la perseveranța în starea dușmă-
noasă și de răboiu documentată față cu noi pas
de pas.

Guvernul Belgiului nu prea are noroc cu legea
scolară reacționară votată de curînd de corpurile
legiuitoare.

Partida liberală a cercat toate spre a zădărnici
votarea legii. În parlament puțin a putut face, fiind
ea în minoritate. Vieața constituțională e legată
de majoritatea voturilor. Majoritatea învinge și
motivele minorității, fie ele cât de juste, nu se i-au
în considerare.

Așa au pățit'o și liberalii din Belgiu. Legea
a trecut prin cameră, trecut prin senat, și liberali-
lor le-a mai ramas o singură scăpare, coroana.

O adunare de popor preste 500,000 la număr
s'au adunat în Bruxella, și au protestat contra le-
gei reacționare.

O comisie esmisă de această adunare s'a rugat
de monarch se denegă sancțiunea la legea votată.

Regele s'a simțit îndemnat a da curs liber lu-
crurilor și a sancționat legea.

Urmarea acestei legi de present se manifestă
în turburări pe strade. Alaltăeri noaptea până târ-
diu cete de cete au cutrierat capitala Belgiului, și
garda civică abia este în stare se susțină ordinea.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Zarand, 7 Septembrie 1884. Conferințele învățătoresci! În districtul Zarand s'au început conferințele învățătoresci în 25 August st. v. și au durat până în 30 August inclusive. Președintele Reuniunii districtului este domnul: Georgiu Părau, protopresbiter administrator. Delegat consistorial, pentru ținerea prelegerilor practice din metodică specială a cetitului și a scrisului, a fost I. German.

Numărul învățătorilor din district este 86 inși, din cari au participat 25 inși. Prea puțini. Directori scolari nu au participat nici unul, nici cel din Brad. Dintre profesori au fost prezenți: C. Costin și St. Albu incolo numai învățători. În ziua primă s'au finit curențiile Reuniunii; eară în zilele următoare înainte de ameați a preles designatul consistorial, după ameați au preles învățătorii denumiți de presidiu.

Asupra metodului delegatului nu vom dice nici un cuvânt. Asupra prelegerilor ținute de învățători din materialul propriu în general acele au fost declarate de bune și bunișoare din partea adunării. În genere după experiența mea partea practică a învățământului a fost și este neglesă, ceea ce am putat observa din prelegerile ținute de frații învățători. Sântem încă departe de a ave învățători destul de dexteri și rutinați în propunere. Viitoriul va lecul poate și această mancatate. Una ar fi de dorit să se facă: Prelegătorii designați de către Venerabilul Consistoriu se și subțearnă prelegerile în scris la consistoriu înainte de ale ține în conferințe, și numai censurele fiind prelegerile, am puté să ne orientăm, încât laudele ce se dau de comun delegaților, sânt justificate și meritate; almintrea ușor ne putem tređi, că oameni necompetenți se pronunță verdictul asupra delegatului. — Acum cu Dđeu se trec la special.

Ședința I în 25 August st. v.

După indatinata deschidere a conferinței prin presidiu, se cetesc circularele consistoriali primul, prin care s'a convocat reuniunea în ședința, și secundul, prin carele a fost denumit prelegătorul.

Lucru natural că circularele au fost luate spre plăcută sciință. Nu se continuă însă mult pre această cale.

Vine la ordine raportul comitetului central al Reuniunii. Raportul însă nu era gata. Comitetul central nu a fost convocat în decursul anului nici odată. Presidiul escusă neconvocarea cu prea multele agende — ce-i sânt concređute.

Destul că pe ședința următoare — după ameați comitetul a fost îndrumat se aducă raport din fundul pământului.

Ședința a II-a după ameați.

Punctul prim din raportul comitetului central, în carele se arată cauza neconvocării se ia spre sciință cu părere de rău din partea adunării. Neconvocarea și stagnarea agendelor după raport — se ascrie și secretariului din loc P. R., dar încât e basată sau nu ascrierea nu voiu să cerc aici. Destul este a constata că: răul a esistat.

Intrevine însă îndată o mică variațiune. Din raportul comitetului central, se vede că activitatea despărțământului I. (Brad) al reuniunii este întru toate satisfăcătoare. Despărțământul posedă o bi-

bliotecă de 94 volumi și 3 țiare pedagogice. În treacă fie đis! Biblioteca s'a înființat prin stăruințele presidiului I. G. și ale fostului secretar P. R.

Tacsele dela membri, se încassază cu greu.

Starea cassei despărțământului face 68 fl. 42 cr. Tacse restante sunt și aici. În cele doue protopresbiterate: Gioagiu I și II nu au solvit tacsele nici un membru.

În aceasta ședință la propunerea comitetului adunarea aduce 2 concluse: se se facă o representațiune la Ven. Cons. în carea se se arete că pelângă toate ordinațiunile consistoriali învățătorii nu capătă diurne pentru conferințe și din acest motiv nu pot participa. O altă representațiune se se trimită la comisiunea administrativă pentru încassarea salariilor restante învățătoresci. Vor fi aretați cu numele învățătorii, cari au salare restante și cât? Ce va fi vom vede! Una însă stă!

Până când învățătorii nu vor căpăta diurne fie și câte 50 cruceri — ca nesce đileri și până când salarele nu și le pot încassa, până atunci conferințele nu vor fi cercetate.

Cu traista goală, nime nu merge la școală.

Nu pot la acest loc se trec cu vederea că până când nu vor fi pedepsiți aspru cei-ce nu și fac datoria fie învățători, directori scolari etc. etc. până atunci va lipsi progresul reuniunilor. Este ceva putred și în corpul învățătoresc. Sânt cari și scot salarele și ar putea scoate și diurne pentru conferințe; dar nu participă fiind comodi și de altă parte și ved de propriele afaceri economice.

Cunosc vre'o 14 din acesti învățători în Zarand numai! Acestia au remas nepedepsiți și aceasta împregiurare disgustă pre mulți. Ce se mi perd eu lucrul? „Stan nu are grige de conferințe; fac și eu ca el!”

Cam trecusem dela obiect! Să revin.

Biblioteca despărțământului s'a prelat în folosiința învățătorilor din district. Vom vede câți vor scoate cărți spre cetire.

În anul espirat la despărțământ au scos cărți spre cetire 19 inși, din 39.

Va se đică nici pe nimica nu vreau să cetească oamenii!! Adevăr amar!

Budgetul reuniunii s'a staverit cu 256 fl. la venite și 69 fl. la eșite.

Ședința a III, IV, VI, VIII și X.

Înainte de ameați delegatul consistorial, în ședințele supranumite au tractat următoarea materie din metodică specială a cetirei și a scrierei:

a) Însămnătatea cetirei și a scrierei.

b) Cele 3 specii de cetire: mecanică, logică și estetică, în ce stau aceste 3 specii de cetire.

Ca model de cetire mecanică — bună — cetesce piesa „Cartea”, ca model de cetire logică cetesce: „Racul și Vulpea” și în fine „Ce pășesce, cine nu stie ceti și scrie” ca model de cetire estetică.

c) Arată deosebirea între son, literă și numele literei.

d) Analizează metoda literisărei, silabisărei, sonetar, scriptologic și analitic, — sintetic.

e) Desfacerea (proposițiunilor) đicerilor în cuvinte — primul eseriț de cetire. Rostirea în cor a cuvintelor de o silabă.

f) Desfacerea cuvintelor în silabe. Rostirea în cor a cuvintelor de două silabe și de 3.

g) Pregătiri la scris. Orientarea în spaci: dreapta, stânga, sus, jos, etc.

Scoaterea tăblițelor — la comandă. Șederea la scris și ținerea stilului.

h) Desfacerea silabelor în sonuri. Rostirea de proposițiuni de 2, 3, 4 cuvinte.

i) Desemnarea de puncte, linii verticali, orizontali, peđișe, încovăiate — strâmbe elementele literilor mici. —

l) Prelegere practică despre cuvântul „ac” cu începătorii. 1. spunerea unei istorioare despre „ac.” 2. intuirea și conversarea despre „ac.” 3. acul desemnat. 4. aflarea sunetelor a-c. 5. scrierea cuvântului. 6. părțile literilor, și scrierea cu degetul în aer. 7. literile tipărite cu cuvântul „ac” și căutarea lor în carte.

m) Scrierea literilor mici — după tact. —

n) Tractarea piesei „Cartea” (Abcd. de Popescu). 1. Intuițiunea cărții. 2. Cetirea piesei de către prelegătoriu de 2 ori, apoi de 3 elevi. 3. Deprinderile logice asupra cuprinsului piesei — đicere de đicere. 4. Desfacerea đicerilor în cuvinte, silabe și sonuri. o) Delegatul în ședința a X reasumă tot ce a pertractat.

În ședințele de după ameați, au ținut dintre învățători prelegeri practice din materialul propus.

Dintre învățătorii bătrâni s'au distins mai mult G. Foraș și Ignaton, dintre cei tineri Florea.

Din criticile făcute de către învățători m'am putut convinge că pela noi au profitat învățătorii din conferințe, ca și în anii trecuți începând din 1880, când s'a înființat despărțământul reuniunii.

Una nu pot însă se retac. Învățătorii noștri cetesc prea puțin, opuri pedagogice, și nu s'au îndatinat a-și face în scris prelegerile și a se prepara de ajuns.

De altcum progresul merge cu pași inceți, și noi încă nu trebuie să ne perdem răbdarea. Nu ne eșim din pele cu una cu două.

În 4 și 5 Septemvre st. v. a cercetat gimnasiul din Brad inspectorul de stat: Elischer Jozsef, și a esaminat din toate studiile, în cele 4 clase gimnasiai. Cu progresul — relativ — a fost mulțămît.

Sânt însă mulțime de neajunse la acest gimnasiu, cari numai cu timpul se vor îndrepta.

Pecatele noastre! Numai 3 profesori sânt de present la gimnasiu — unul e în Sibiu, un post e vacant! Videant consules, ne aliquid respublica detrimenti.

Correspondentul.

IIa murășană, 3/15 Septembrie 1884. Onorate Dle Redactor! Am avut ocaziune de repeđite-ori a ceti în coloanele stimatei dvoastre foi mai multe curiosități întemplate în cercul administrativ politic al Iliei murășene, care evenimente au dat de destule ori dovadă despre afaceri destul de scrinitate în acest tract administrativ politic. Îmi iau dar îndrășneală a ve ruga ca se binevoii a da onoratului public cetitoriu, carele se interesează de trebile administrative politice, și următoarea poveste nu puțin interesantă.

Era anul 1874 precând tractul administrativ Gurasada era de sine stătătoriu, în acărui cap ca pretore figura A. Fodor; acest din urmă, un om mic cu energie mare, îndesebi când avea de a face un abus pe conta altora. În notariatul cercului Certeja de jos al acestui tract figura pe atunci ca notariu L. Galgozi, un om în etate, cam prac-

În asemănare cu elementul săsesc, care a concentrat în mâinile sale industria, comerțul și averea, înființa Românilor mai dispere. Cărma afacerilor publice orășenesci, magistratul, este aproape exclusiv în mâinile Sasilor. Românii încap cu greu în vre-un oficiu magistratual, o împregiurare aceasta, care o vedem în genere pe la toate magistratele săsesci din desființatul fund regesc. Maghiarii, cari încă sânt reprezentați prin un număr considerabil, sânt în cestiuni de ale comunității — în cele mai multe casuri — solidari cu Sasii — în socoteala Românilor.

Influența maghiarilor în Oreștie derivă din situațiunea politică generală a țerei. E caracteristic, că cu toată încordarea ce esistă astăzi între maghiari și sasi, totuși când e vorba de un favor mai însemnat pentru români aceste două elemente se împreună în comunitatea orașului contra românilor.

Este superfluu a mai detaia desavantagiile acestei situațiuni inferioare a românilor față, cu sasii și cu maghiarii.

Maghiarii au în Oreștie prelângă înriurința administrativă ce le-o garantează legile țerei — două mijloace puternice pentru a asigura și spori influența lor socială: un gimnasiu complet ev. ref. înființat de generosul conte Kun din Geoagiu de jos. În acest institut studiază tineri din toate trei naționalitățile țerei. Al doilea mijloc este cassa de păstrare — care s'a înființat la anul 1872, când

FOIȚA.

Suvenirii și impresiuni dela Asociațiune.

(Încehere).

Sântem la început și aici în Oreștie ca și pe airea. Poporul nostru abia acum începe a cunoasce valoarea industriei. Până acum numai copii români, cari nu aveau prospecte de a trăi din averea părintească, s'au aplicat la meserii; ceilalți sau au rămas prelângă ocupațiunea străvechiă sau au învățat carte și s'au făcut învățători sau preoți sau alt ceva. — Astăzi însă, când proletariatul scientific se lătesce tot mai tare, încep și oamenii noștri mai avuți a pricepe că este mai bine ca copii lor se devină profesioniști cu stare decât să și consume averea prin scoli multe și la urma urmelor să sporească contingentul nemernicilor.

Sistema politică actuală care ne eschide ca pe nisce fii vitregi dela beneficiile statului, în deosebi dela officii, încă ar trebui se fie un impuls puternic pentru îmbrățișarea meseriilor.

Încât pentru comerț — stăm pe aceeași treaptă primitivă de dezvoltare ca și cu industria.

Între comercianți sânt doi cari s'au stabilit în Oreștie, dd. Baci și Lazaroiu, născuți în loc.

Aceștia au pus o basă bună comerțului român în acest oraș și le dorim prosperare.

Massa celorlalți români sânt toți economi ca și cei împregiur și economia se află mai tot în stadiul cel vechiu. Abia ici coala mai veđi câte o ameliorare, câte un progres de ceva însemnătate.

Inteligența — considerând starea noastră — este binișor reprezentată. În Oreștie sânt trei advoați români, cunoscuți bine publicului nostru, dd. Dr. Tincu, Dr. Mihui și Sam. Pop, toți bărbați cu stare bună materială și cu destulă influență pentru a lua câte o inițiativă salutară în cauzele noastre publice. La acestia se mai adauge cei doi protopresbiteri dd. Popoviciu și Moldovan, dl Dr. St. Erdélyi de asemenea bărbați cu stare bună și cu influență. Trebuie se amintesc îndată pe dnul proprietar I. Mihaiu, care atât prin inteligența cât și bunăstarea sa ocupă un loc de frunte între Români din Oreștie.

Mai sânt și printre popor elemente deșteptate, care sub conducerea inteligenței pot da un sucurs considerabil întreprinderilor publice.

Aceste însemnate elemente sociale, dacă ar fi „unite în cugete și simțiri”, ar putea se facă și mai mult pentru consolidarea elementului orășenesc român.

Tot ce s'au făcut până acum este școala. Aceasta coresponde pe deplin necesităților actuale și e pe cale de a se perfecționa tot mai mult.

tic, dară slăbănog pentru oficiu și fără protecțiune. Tot pe atunci se întâmplase că magistrul postal A. Sirbina Nadasdi din Zam, un om carele totdeauna a avut fericirea a se bucura de o protecțiune bună, fu pentru nește nimeri ale defraudățiunei comise în măsură mai mare, cu ceremonie mulțămît din oficiul său. Acuma era tema principală a acelora cari protegeau pe mulțămîtul Magistrul postal: că în ce mod se-i dobândească alt oficiu, pentru că pentru oficiul postal se dovedise creditul. Un semn de sus și pretorele Fodor sare în ajutoriu, după obiceiul său, viclean ca o vulpe, trage odată din ochi și rîde misterios, după aceea încalcă spre Certejiul de jos.

Aici a ajuns, se apropie nițel de bietul bătrîn Galgozci, cu vicleania sa obicinuită îi ilustrează notariului starea critică în care este, îi vorbește de ceva investigare și după aceea zice că trebuie să ia un protocol scurt pe care bătrînul trebuie să-l subscrie și altele. Așa se întâmplă; bietul bătrîn, carele de abea vedea, subscrie, Fodor se depărtă cu actele și e bine. Acum se răspândește fama că notariul Galgozci este destituit din post și spre întregirea postului provisoric se termină o zi. Concurenții merg pe ziua terminată cu mare speranță spre Certej dară spre mirarea lor nici public alegător nu prea vîd earăș pre pretorele nici decăt. Concurenții așteapta, publicul puțin se împrăștie; și concurenții devin confuși cugetând că au smintit călindariul; pe urmă oboșiți de așteptare, pleacă fiesce carele de unde a venit, ear pretorele în ziua aceea a ris risul său obicinuit și se bucura cum de frumos e va realisa planul său. În ziua primă sau secundă după aceasta, sgomot în Certeja.

Pretorele fără multă ceremonie vine cu Sirbina Nadasdi bucatul magistrul postal de mână în comună și adunând vre-o câțiva alegători în faptă, earăș pe cei mai mulți pe hârtie, publică acelora scurt și simplu că „de astăzi înainte este notariu al Certejiului dl Sirbina Nadasdi substituat în mod provisoriu până la alegerea definitivă.” Urmează ca bietul Galgozci protestează și strigă în gura mare că i s'a făcut nedreptate; însă zădarnic lucrul strigătele lui în timpina urechi surde; destul că Sirbina Nadasdi alias „Zami császár” și începu domnia sa în notariatul Certejiului pe ruinele lui Galgozci, earășii cest din urmă în desperarea sa muri pe când era se-și redobîndească postul, ba se vorbește că domni cu puterea în mână compătîmindul, după moarte la încunostiințat că și-a recăștigat postul, dar pentru el a fost acest câștig superflu.

Acum saltă și te bucură Sirbină! delectează-te și te însuflețește de spiritul cel adevărat, mîncă pe toată ziua 1 kl. pilule mistuitoare spre ușurarea sufletului că Galgotzi a murit, nu-ți va mai turbura apa; acum începeți domnia după rînduiala lui Fanemicabur.

Acum dar Sirbina Sandor esercitează puterea dată de sus nu ca un notar substituit, ci ca un trântor sigur pozițiunei sale, (pentru că avé și are pe cine se-și bazeze securitatea) carele nu numai că mîncă din sudoarea altuia dar cine numai i se apropie și împinge. De astfelu de esercitare a oficiului de notar obosîndu-se poporul, carele înzădar a așteptat ani lungi după întregirea definitivă a acestui notariat, se pune pe gînduri că ce o se fie? Nemai putînd suferi lenevirea și abuserile acestui notariu, subștern reprezentanții notariatului o suplică vice-comitelui pentru întregirea definitivă a notariatului la anul 1882 aducînd totodată motive destul de grele în contra notariului. Notariul despre aceasta, din partea protectorilor săi a fost la timp avisat, pentru că fără de a ști suplicații ceva notariul încredut a făcut o suplică revocătoare tot cu aceleași subscrieri cari a figurat în suplica de mai sus fără ca aceștia să știe ceva de revocare. După urgenții energice din partea

Bela Wodianer a împărțit bani din greu printre Oreștieni pentru a reuși deputat dietal.

Sasii prelângă reuniunea industrială (*Gewerbeverein*) au earășii un institut de bani „reuniunea de anticipațiuni,” care e un contrapond față cu institutul maghiar numit.

Aceste două institute provéd întreg ținutul Oreștiei cu numerariul necesar. Românii se ajută cu amîndouă — și până va veni timpul să se înființeze și un institut de bani românesc, românii vor trebui se sporească mereu capitalele altora.

Nu știu, dacă românii inteligenți din Oreștie s'au gîndit vre-o dată serios la întemeierea unui asemenea institut —; atît însă pot constata, că condițiunile esistă, căci Românimea stă bine în aceste părți.

Aceste sînt experiențele generale ce le-am făcut în cele trei — patru zile ce le am petrecut în Oreștie.

M'am bucurat mult vîdînd că Românimea din aceasta parte a Transilvaniei are toate condițiunile necesare pentru o prosperitate în toate ramurile vieții. Dorința mea la încheerea acestor puține știri este ca se vîd cât mai curînd realizându-se aspirațiunile de cultură ce s'au manifestat într'un mod atît de puternic în vuetul festivităților oreștiene. Deed Dumneđen!

reprezentanților se delegează de investigător pretorele faimos Br. Kemény; carele se dice că în cauza aceasta a eșit în fața locului, dară ce au isprăvit știe dlui și Ddeu, pentru că investigarea a ținut-o numai cu notariul. Suplicații fură într'un târziu citați în cancelaria pretorială tot în cauza aceasta, unde pretorele scriind puțin le-a spus că: toate sînt numai „lari fari” căutați de drum, că altcum am putere și apoi o voi întrebuița. Acesta a fost rezultatul investigării asupra gravamenelor aduse în contra notariului până în ziua de față altă rezoluțiune nu s'a dat suplicațiilor. Lucru mai curios în cauză este că partea aceea a suplicei, unde reprezentanții cer întregirea definitivă a notariatului nu a aflat nimenea de vrednic a o lua în considerare, pentru că după cum a șis domni „Sirbina Nadasdi este notariu ales în mod definitiv” și aceea rugare nu se ia în considerare; ba încă ce e mai curios că s'ar afla acte referitoare la alegere după toată formalitatea lor. Mirare și nu prea pentru noi cari cunoaștem împregiurările de pe atunci.

Actele sînt făcute de pretorele A. Fodor, ce putere au actele acelea o poate judeca ori cine din cele enarate; neavînd nimenea o cunoștiință despre alegerea de notariu definitivă în Certeja din anul 1874. Lumină poate peste acest lucru și starea lui mai bine numai A. Fodor vîrsa carele după cum știu încă nu au murit.

Acum poate fiesce cine se-și închipue că coragiul notariului care se vede din toate părțile protegiat, creșcea ca buretele. Notariul infuriat caută resbunare și aceea încearcă a ș-o câștiga în modul cel nerușinat modern. Ca toți aceia slăbănogi cari se ved protegiați din partea puterii, așa și notariul nostru din Certeja clocește resbunarea periculoasă de cea mai acomodată timpului. El se opunea în contra preotului din comuna Vorța ținătoare de acel cerc notarial, și cu peana ageră cu espresuni bine acomodate l' arătă la locul competente: că merge din comună în comună și în adunări de popor proclamă rescoala în contra statului! Aceasta a eșit din creeri împanginiți și ruginiți a unui maghiar de profesiune, pe carele maghiari însuși cari l' cunosc mai de aproape în crăcimă l' îndeasă sub masă și-l stîmează cu numele de „Hore!”

Urmarea fu că în contra părintelul G. Oprean tribunalul ordină o investigare strictă, dar în lipsa dovedilor l' absolvă dovedindu-se că notariul a accluat documente cu subscrieri false arătării. Incusa dlui părinte Oprean contra notariului pentru calumniere doarme și astăzi între actele tribunalului din Deva; earășii notariul pentru falsificare de documente nu a pășit încă nici o rușine, pentru că cauzele eșind, încusă un popă pe un notariu protegiat poatecă se consideră de cauze „bagatele” și dacă cum va ar fi succes planul notariului pe deplin, și popa ar fi seșut vre-o câțiva ani la umbră, earășii ar fi fost un lucru bagatel pentru popă.

Astăzi sînt toate în ordine bună; notariul nu a perdut nimic, popa nu a câștigat nimic, administrațiunea politică din Deva tace, justiția din Deva este mulțămîtă cu afacerile sale, fiindcă litiganții s'a oboșit a mai freca zidurile tribunalului și rîmân acasă, așa dară nouă aici ne merg trebile escelent.

Până acum dar nici un rezultat în toate cauzele aceste; așternîndu-se însă în primăvara anului present, referitoriu la aceste cauze și mai vîrtos cu privire la persoana notariului și feluritelor abuseri comise de el, mai multe suplice și incuse atît de-a dreptul Înaltului Ministeriu cât și procurorului de stat competente, vom vedea că tot așa vor schiopăta procedurile administrațiunei și justiției. Fie cum va vré, dar sperăm că doară nu vom avé de a face tot cu urechi surde cum sînt și ale notariului nostru binemeritat barem de acum înainte; nu poftim lucruri supranaturale, numai dreptate în sensul legilor, facă-o dară cei competenți, că nedreptate fac destulă cei incompetenți.

Acum onorate dle Redator vè rog a-mi permite pentru incomodare, totodată rogându-vé ca se binevoiți a da loc acestei corespondențe în preșuita-vé foaie.

Un reprezentant comunal.

Varietăți.

* (Hymen). Domnul Avram S. Păcurariu cleric absolut al arhidiecesei noastre și-a încredințat de soție pe domnișoara Efrosina Măcellariu.

* (Mulțămîtă publică). Subscriții în numele nenorociților aducem cea mai profundă mulțămîtă Onorațiilor donatori, cari s'au îndurat și au trimis suma de 147 fl și 15 cr. ca milă la păgubașii din comuna noastră prin surparea dealului în anul trecut.

Pianul superior în 16 Septembrie 1884.

Ad. Sinea, Iohann Weber,
jude not.

* (Regele Svediei) Oscar în timpul călătoriei sale din Svedia în Anglittera era de mai multe ori se-și pearșă viața. Vasul care ducea pe regele în espus la plecarea sa la o mare furtună. Aproape de coastele engleze, trase la țerm cu mare greutate.

În Scoția în timpul vizitei regelui la vechiul castel dela Holyrood, isbucni o furtună, și trăsnetul cădă aproape de o fereastră, lângă care se afla regele. În cursul aceleiași escurșiuni, pe când regele visita castelul de Edimburg, trăsnetul trecu prin trăsura care aștepta pe rege dinaintea palatului. Vizitiul avu fericirea de a nu fi atins, căci se coborise de pe capră pentru a sta înaintea cailor, cari se înspăimîntaseră din cauza tunetelor.

* (Căsătorie.) Unii dintre prietenii unui cetățean roman i făceau imputări din cauză, că a părăsit pe femeia sa onestă, bogată și frumoasă; el ținînd în mână sa oismă a șis: „Și aceasta e noauă și frumoasă, dar care din voi va fi în stare să-mi spună, că unde me strînge.”

* (Lucru englez). O tineră bacconesă de o frumosețe deosebită, domnișoara Milton din Londra cu mirele ei priviau Fregatta de pe Temsa. Deodată domnișoara cade în apă și dispăre între valuri. Un tiner oficer se aruncă după dînsa și i reușesce a o scoate în viață la mal. — Ear mirele l' provoacă — drept mulțămîtă — pe marinosul oficer la duel fiind că a cutezat a o prinde în brațe, când a scos'o din apă.

* (Comerțul Chinei). Conflictul francezo chinez a făcut ca să se vorbească în zilele noastre foarte mult de împărăția luminată a soarelui, ce o numim noi apusenii: China. Eată o mică statistică din comerțul ei. Importarea mărfurilor în China reprezintă o valoare totală de 679.875.000 franci, și esportul este evaluat la 494.595.000 franci. Aproape 5 din 6 părți din import consistă din opium, bambacuri, lănuri și metale. Principale articole esportate de China sunt ceaiul și mătasa. Esportul pentru anul trecut se urcă la 2,137,472 peculi, peculul este de 60 kgr., 479 gr.

* (Biblioteca) cea mai veche, despre care își aduce aminte omenimea, scrie Diodor, s'a înființat în Egipt, avînd în frontescipiu următoarea inscripție: „Laboratoriul medical al spiritului.”

* (Răsboiu). Istoricul Iosif Jidovul ne spune, că cu ocaziunea risipirii Ierusalimului au fost omorîți 1 milion și 100 mii de evrei.

* (O asemănare). Carol al V-lea mai mult timp și-a ținut oastea sub o cetate cu scop de a o lua, dar vîdînd că nu-i suride norocul a îndepărtat oastea de sub cetate și a esclamat: „Acum veți că norocul e asemenea damelor, lasă pe cel bătrîn, ca să poată fi plăcute celor tineri!”

* (Invidie). Karffa duce austriac, așa invidie avé față de maghiari, încât a șis: „Dacă ași sci, că am între vinele mele vr'una, care ar avé cât mai puțină aplicare cătră maghiari, aș fi gata a o tăia afară și a o arde!” Aceasta a dovedit'o de altcum din destul și prin faptele sale.

* (Bibliografic). A eșit de sub tipariu și se află de vîndare la tipografia diecesană din Gherla: „Antăia Carte de aritmetică” pentru scoalele populare române de V. Gr. Borgovanu.

Cartea este aprobată de Ordinariatul diecesan din Gherla.

Prețul 17 cr.

(Mijloc de cură.) Tuturor căți sufer de epilepsie, convulsione șgărciri și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinale, așa dicînd minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobîndi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavé. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință liniștită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, preșuirele capitalei universale Paris sînt relativ foarte efine Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiata boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretînde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Loterie.

Mercuri în 24 Septemvre n. 1884.

Brünn: 69 48 73 72 9

Bursa de Viena și Pesta.

Din 23 Septemvre n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.60	122.60
Renta de aur ung. de 4%	92.75	92.60
Renta ung. de hârtie	88.65	88.55
Renta de aur austriacă	104.50	104.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	95.70	95.75
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	119.—	118.50
Împrumutul dramurilor de fer ung.	141.80	141.75
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	102.27	101.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșire	100.50	100.—
Obligațiuni urbariale temesiene de	100.25	100.25
Sorși unguresci cu premii	114.40	114.25
Sorși de regularea Tisei	115.60	115.50
Scrișuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.8
Datorie de stat austriacă în hârtie	80.75	80.80
Acțiuni de bancă austro-ung.	850.—	850.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorșire	100.50	100.25
Datorie de stat austriacă în argint	81.85	81.75
Acțiuni de bancă de credit ung.	291.75	291.75
Galbin	5.77	5.75
Napoleon	9.68 1/2	9.66
London (pe polița de trei luni)	421.60	421.70

Nr. 267

[884] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii de învățătoriu la scoala confesională rom. gr. or. din Mogoagea se deschide concurs până în 30 Septembrie a. c. Emolumentele sânt:

Salariu anual 300 fl. în rate anticipate lunari; locuință liberă în edificiul scolar cu două încăperi și lemnele de foc necesari.

Competitorii după aceasta stațiune sânt aibă cel puțin 4 cl. gim. și se fie absolvat cursul preparandial, ori de teologie cu examen de calificatiune învățătoresc. Suplicile instruite cu documentele prescrise sânt le aștearnă până la terminul satorit, subscrisului oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Deș. În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Constantin Bodea,
adm. ppsc.

Nr. 191

[885] 1—3

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunii Preaveneratului Consistoriu archidieceșan din 4 Septembrie a. c. Nr. 4311 B. se escrie concurs nou, pentru ocuparea postului de paroch din parochia de clasa III a din Alun cu filiele Bunilă și Vadul Dobrei, în protopresbiteratul Hațegului cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sânt:

Dela 188 familii câte 60 cr. de familie, precum și stolele parochiali staverite în ședința sinodului parochial din 12 Februaru a. c.

Toate aceste emolumente la olaltă dau suma de 250 fl.

Doritorii de a ocupa la această parochia au a-și așterne suplicile lor în terminul mai sus însemnat, instruite conform Stat. org. și a regulamentului din 1878.

Hațeg la 8 Septembrie 1884.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raț,
protopresbiter gr. or.

Nr. 467.

[879] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător la scoala gr. or. din Șirnea protopresbiteratul Branului se escrie concurs cu termin de 15 zile dela cea dintâi publicare.

Salariu anual împreunat cu acest post este 130 fl. v. a. și anume 70 fl. din cassa comunală; ear restul de 60 fl. din tacele dela copii obligați a frecuenta scoala.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne petițiunile lor instruite în sensul legilor în vigoare până la terminul indicat subscrisului oficiu protopresbiteral.

Zernești, 4 Septembrie 1884.

Oficiul protopresbiteral al tractului Branului.

Traian Meșian,
administ. ppresb.

Nr. 186.

[871] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci la scoalele confesionale din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Hațegului, se deschide concurs, cu terminul până la 28 Septembrie v. a. c.

1. Fizești afiliat Federi, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne.

2. Valea-Sângeorgiului, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

Învățătorii ales în Fizești va avé a propune după ameața, eventual tot a doua și în filia Federi.

Concurenții vor așterne suplicile lor instruite în sensul prescrișelor legi, până la terminul sus amintit.

Hațeg la 29 August 1884.

Pentru comitetele parochiali, oficiul protopresbiteral al Hațegului.

Ioan Raț,
protopresbiter.

Nr. 181

[868] 2—3

CONCURS.

Pentru stațiunile învățătoresci la scoalele confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Hațegului se deschide concurs cu terminul până la 20 Septembrie st. a. c.

1. Nadaștia superioară, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

2. Ruda cu filiele Plopu, Poeneța, Voineni, și Heșden cu filiele: Florese, Cernișoara și Goleșiu unde pentru neindemânarea și depărtarea locului se va ținea scoală ambulantă, cu salariu de 240 fl., cuartir și lemne.

3. Cinciș cu filia Cerna cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

Suplicanții și vor așterne concursele instruite în sensul prescrișelor legali oficiului protopresbiteral subsemnat, până la terminul sus amintit.

Hațeg la 21 August 1884.

Pentru comitetele parochiali oficiul protopresbiteral al Hațegului.

Ioan Raț,
protopresbiter

Nr. 91.

[870] 2—3

Prolungire de concurs.

Concursul publicat în Nr. 98 a „Telegrafului roman“ pentru ocuparea unui post profesoral la gimnasiul român gr. or. din Brad, se prolungește până în 20 Septembrie a. c. st. v. în care și se va efeptui și alegerea.

Condițiunile și recerînțele sânt tot cele publicate în susmenționatul concurs.

Din ședința comitetului reprezentanței gimnasiului român gr. or. din Brad (Zarand) ținută în 27 August 1884.

Georgiu Părău,
director prov. gimnasial.

Nr. 20.

[857] 3—3

Prelungire de concurs.

În urma concursului scris din partea Eforiei scoalei capitale greco-orientale din Veneția inferioară pentru întregirea postului de învățătoriu diriginte și secundariu devenite vacante, din lipsa concurenților se prolungește terminul de competare până în 21/9 Septembrie 1884, în care ziua va fi și alegerea, urcându-se salariul învățătorului diriginte la 350 fl. și al celui secundariu tot cu 200 fl. pentru ambii cuartir liber în edificiul scoalei și lemnele focali necesari.

Veneția inferioară în 31/19 August 1884.

G. Comanicu,
v.-președintele eforiei.

Sânt rugate și celelalte jurnale a publica acest concurs, cu atâta mai vârtos, căci la prima escriere nu sau însinatat competenți.

Nr. 292

[863] 3—3

CONCURS.

Devenind stațiunile învățătoresci din comunele mai jos numite vacante se escrie pentru întregirea lor concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

1. Daia, cu salariu de 200 fl. v. a., folosirea grădinei scolare, cortel și lemne și

2. Cioara, cu leafă de 100 fl. v. a., cortel și lemne.

Doritorii de a se aplica la vre una din premenționatele stațiuni învățătoresci au sânt și substearnă suplicile provădate cu documentele prescrișe de lege, subsemnatului în terminul supranotat.

Sebeș în 27 August 1884.

Oficiul protopresbiteral greco oriental.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

CONCURS.

Spre întregirea stațiunii de învățătoriu la scoala gr. or. rom. din Orăștieara de sus cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc, se escrie concurs cu termin până la 15 Septembrie st. v. fiind cererile instruite în ordine a se așterne subscrisului oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Orăștie 24 August 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Orăștiei.

N. Popoviciu,
protopresb

[873] 3—3

Nr. 132.

[866] 3—3

CONCURS

Devenind postul de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Gioagiul de sus în vacanță, prin aceasta se escrie concurs cu terminul până la 16 Septembrie a. c.

Emolumentele sânt:

1. 220 fl. leafă pe anul scol. 1884/5 din cassa bisericeii.

2. Cuartir liber în edificiul scoalei.

3. Lemne de încălțit suficiente atât pentru învățătoriu cât și pentru scoală.

Doritorii de a ocupa acest post sânt și aștearnă concursele la subscrisului instruite conform legilor scolastice până la terminul de sus.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Alba-Iulia, 16 August 1884.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsandru Tordășan,
protopresbiter gr. or.

Nr. 143.

[861] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci la scoalele confesionale gr. or. în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Turdei, se escrie concurs cu termin până la 20 Septembrie st. v. a. c.

1. Banabic, cu salariu anual de 200 fl. v. a. care se va solvi în patru rate, cuartir, folosirea grădinei scoalei și un stângin de lemne pentru foc.

2. Vaidașig, cu salariu anual de 150 fl. v. a. și cuartir în edificiul scoalei.

Suplicile de concurs instruite în sensul legilor în vigoare, sânt a se subșterne subsemnatului oficiu protopresbiteral în Turda până la terminul de mai sus.

Turda, 22 August 1884.

În conțelegere cu comitetele parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Turdei.

Ioan Reou,
administrator protopresb.

Nr. 272

[862] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele populare gr. or. din protopresbiteratul gr. or. al Iliei din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu terminul până la 20 Septembrie st. v. a. c.

1. Iliă-murașană, cu salariu anual de 250 fl. v. a., cuartir în edificiul scoalei și patru orgii de lemne.

2. Târnavă, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir și lemne de foc câte vor trebui.

3. Vorța cu Valealungă, 200 fl. v. a., cuartir și lemne câte vor trebui.

4. Gialacuta, cu Căbești, 170 fl. v. a., cuartir și lemne de foc cât vor trebui.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi au a-și subșterne petițiunile lor instruite conform prescriștelor legilor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral, până la terminul supraindicat.

Gurasada, 27 August, 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iliei.

Alesiu Olariu,
adm. protopresc.

CONCURS.

Pentru ocuparea a trei posturi învățătoresci dela scoala elementară gr. or. română din Cămpeni se deschide concurs până la 15 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele:

Salariu anual de câte 300 fl. v. a. pentru fiecare învățătoriu — care li se va solvi în rate lunare anticipate din cassa fondului scolar precum și câte un stângin de lemne.

Învățătorii cărui în sensul normativului scolar i se vor concrede afacerile direcționale va primi și o remunerațiune de 50 fl. v. a.

Suplicile instruite conform prescriștelor statutului organic și a legilor din vigoare sânt de a se așterne până la terminul susindicat oficiului protopresbiteral gr. or. al Cămpenilor în Abrud. [872] 3—3

În conțelegere cu comitetul parochial: Cămpeni, 22 August 1884.

Ioan Gall,
adm. prot.

Nr. 292

[875] 3—3

Edict.

Haralampie Cărpenișan din comuna Răhău părăsinduși legitima s'ia soție cu numele Ana născută Avram Cărpenișan tot de aci mai bine de 3 ani de zile fără a se sci ubicațiunea lui se citează prin aceasta, ca în termin de 3 luni de zile dela datul de față sânt se prezenteze înaintea subsemnatului, căci la din contra procesul incaminet de soția lui, se va decide pre baza pribegirii lui.

Sebeș în 27 August 1884.

Oficiul protopopesc gr. or.

Ioan Tipeiu,
protopop.

Nr. 20.

[881] 2—3

Licitațiune publică.

Pentru întreprinderea zidirii bisericeii române greco orientale din Șinca nouă, protopresbiteratul Făgărașului, sânt va ținea **Duminică 30 Septembrie (12 Octombrie) a. c.** licitațiune publică în fața locului.

Doritorii provăduți cu documentele recerute despre destoinicia lor, precum și cu vadiu de 10% din prețul strigării, au a se afla pe ziua numită **la 10 oare dimineața** la oficiul parochial, unde vor afla și condițiunile mai deaproape.

Șinca nouă, 1 Septembrie 1884.

Comitetul parochial.

Nr. 4624 civ.

[882] 2—3

Publicațiune.

În comuna „Hașfalău“ pentru a putea face pași necesari la segregarea hotărului, și adevă pentru alegerea ingineriului și facerea preliminarului de spese se pune și de pertractare pe **10 Noemvre 1884** la 3 oare după ameați la casa comunală în Hașfalău.

La aceasta se invită cei interesați cu observarea că absența lor nu va împedea ținerea pertractării.

În numele tribunalului.

Elisabetopol, 16 Septembrie 1884,

Székely Miklós,
jude esmis.

Demn de atențiune!**EPILEPSIE**

CONVULSIUNI (sgârçiuiri)

ȘI

BOLNAVI DE NERVI.

Afă ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedé rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviți vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 47